

SOPRONI ÚJSÁG

(az „Oedenburger Zeitung“ politikai napilap magyar része.)

Előfizetési feltételek:

A „Soproni Újság“, az „Oedenburger Zeitung“ kibővített képséven külön nem adatik el sem egyes példányokban, sem előfizetésben.
Előfizetési ára a teljes lapnak negyedévenként: helyben 5 korona, vidékre 6 korona 25 fillér. Egy példány ára 6 fillér.

Kiadóhivatal és szerkesztőség:

Remwalter K. és fiánál, várkerület 121. szám.
Távbeszélő 25. szám.

Hirdetések díjtétel szerint,

mely kívánatra mindenkinek díjmentesen megküldetük.
Hirdetési megrendelések, előfizetési és hirdetési díjak a kiadó hivatalba küldendők.
Mindennemű fizetés teljesítési helye Sopron.

A szabadelvű kormány és pártja.

Sopron, 1895. július 4-én.

Már nincsen senki, már nem lehet semmi, a mi utját állhatná a nagy reformoknak. És nincsen senki, a ki akár acesarkodással, akár fondorkodással és erőfeszítéssel arra vállalkoznék, hogy komoly jelentőségű és horderejű izgalmakat legyen képes előidézni. A Zichy Nándorok és Zelenyákok erőlködése verhet itt-ott egyes hullámfodrokat, de a nemzet komoly törekvésének víztükörét erős mozgalomba már nem hozhatja.

Bánffy Dezső báró — mondott volt bármilyen gyengén fogalmazott beszédek — de egytől-egyig beváltotta, még pedig jól és becsületesen váltotta be azt, a mit ígért. És a szabadelvű párt, a mely három év erős küzdelmeit harcolta végig, örömmel és megnyugvással látja azokat a rendeleteket, a melyek most folynak a Budapesti Közlöny hasábjain. Verejtéket, sokat, nagyon sokat hullajtottunk el, a mig ideértünk, de nem baj: elmondhatjuk, hogy a magyar állam eszméjét a mi pártunk vitte diadal útján újabb stációhoz.

Az állameszme kézzel fogható konkrétsággal férkőzik az egyénhez, a családba, az érületbe és kivívja elismertetését. Az állameszme, amely keserves ellentéteket kibékít, a felekezeti ségbe ütköző egyéni jogos törekvések elől elhárítja az akadályokat, a meggyőződésnek, a lelkiismeretnek szabad-

ságát írott törvényben biztosítja, az elkülönítő választó falak ledöntésével a polgári egyetértést megalapítja. A nemzeti állam, az önálló Magyarország egy lépéssel közelebb jutott ahhoz a célhoz, ahol a megingathatatlan ígérkezik számára. Azok a miniszteri rendeletek, a melyeket a hivatalos lap a szentesített egyházpolitikai törvények életbeléptetéséről közöl, hatalmas harcok befejezését és egy dicsőséges békekorszak kezdetét jelentik. A mesterkedések végső kudarcát, a szabadelvűség diadalának betetőzését látják majd bennük ország-szerte.

Micsoda remek perspektívát nyitnak a jövőbe, micsoda csodálatos távlat tárul tőlük a múltba! Egy hősi epopéának fejezeteire tekinthet vissza az emlékezés. Ott kezdődnek a Csáky-féle híres februári rendeletnél és ott végződnek azokban a szürke hivatalszobákban október hónapnak első napján, ahol az állam először érvényesíti teljesen az egyénhez való jogát. A szabadelvű állammak a szabad polgárhoz való jogát. És kezdet és vég között mennyi küzdelem, mennyi nemes bajvívás és alacsony mesterkedés, mennyi meggyőződés és póz, mennyi becsületesség és gonoszság, mennyi csalódás, keserűség, és mégis mennyi büszkeség! A kiválás csodás proceszusa volt ez a néhány esztendő. A nagy káoszából kijegecesedtek a feloldott uszó szilárd részek: a meggyőzések, az elvek, a jellemek: kiváltak az emberek és

pártok, a célok és törekvések, és tömör alakot öltöttek. A huszonöt éves kód eloszlott, a nemzet tisztán lát. Mennyi ideállal lettünk szegényebbek, mennyi csalódás jutott osztályunkul, mennyi bizalmat, hitet temettünk el mindörökre! Milyen nagy szegénység szakadt volna az országra, ha a küzdesnek és küszködésnek ez a korszaka a meggyőzések becsületes katonáit nem állítja elénk, hogy szemlét tartunk fölöttük és erőt merítsünk a szabadelvűség hadseregének mobilizáltságából! A hályog lehullott a nemzet szeméről, tisztán lát és sok olyant lát, aminek látása fájdalommal jár. Hanem a csalódások is gazdagodást jelentenek. Tapasztalatokat és okulást adnak.

A ma közzétett rendeletek szavai is, egész szelleme is még egy utolsót, de hatalmasat czáfolnak azon a konok ráfogáson, hogy a szabadelvűség, amikor az állameszme jogainak érvényesítéseért sikra szállt, a lelkiismereti szabadság, a hitelvek szentsége ellen támadottat. A vallási kötelesek teljesítésére való figyelmeztetés hangja szólal meg ezekben a rendeletekben, az állam beáll októnak, aki a lelkiek kielégítését szívére köti minden polgárának. Az anyakönyvvezető, az eskető hivatalnok a templomba küldi a polgári kötelességét teljesítő, vajha az egyház hivatalnok a állam hivatalába küldené a felekezeti kötelességét leróvót! Az állam csak a magát követeli, de megszerzi az egyháznak a

TARCZA.

A jegyesek.

— A „Soproni Újság“ eredeti tárczája —
Írta: Sebési Samu.

Hollós Ferencz egyetlen fia volt az öreg Hollós Gábornak, a ki a vidék gazdagabb földesurai közé tartozott. Az öreg ur Feriből mindenképen képviselőt szeretett volna csinálni, vagy legalább is óhajtott volna, hogy mint tekintélyes politikus, szóvivő legyen a vármegyei gyűléseken, de Feri anyjának csendes természetét örökölte s a politikai dicsőség helyett jobb szerette a vadvirágos mezőt, a néma csendbe borult erdőt. Lelke inkább vonzódott az egyszerű falusi élet puritán erkölcsihez, mint a városi zajos élet számtalan vigalmához.

A természethez való vonzalmát diák éveiben pár verssel bizonyította, a melyek nem jelentek meg ugyan a szépirodalmi lapok hasábjain, hanem igaz hangjuk költői kedély megnyilatkozásáról tettek tanúságot.

Atyja halála után visszakerült szülőfalujába és folytatta a gazdaságot. Ha tavasszal virág fakadt a völgyben vagy a lankás bérceken, elsétált a távoli mezőre s órákig nézte a szálló golya csapatot, a futó felhő gomolygó alakjait, a most érkező gyors szárnyu feeskét és a fakadó virágot, a zöldelő barázdát, vagy hallgatta a magasba szálló pacsirta énekét. Mindezek olyan mindennapi, olyan egyszerű látnivalók, hogy az

emberek ezrei észre sem veszik és csodálkoznak rajta ha valakit leköt, megbűvöl ez a varázs. Hollós Feri lelke előtt pedig kitért a nagy bezárt könyv, mely a természet bűbáját, csodás szépségét és az isten fogalmának fenségét hirdeti. Ugy bele merült ebbe a képbe, mint ha hipnotikus álm zsbibasztaná el, melynek varázsa alól nem tud szabadulni.

És a mint nézte a vadvirágot, a pázsit üde zöldjét és hallgatta a madarak énekét, lelke egy pillanatra gyors szárnyakat öltött és szállt messze messze, keresztül a hegyeken, keresztül a völgyeken. Édes ábrándok sejtelmes világába, a hol egy sötét haju, fekete szemű sugár termetű királyné uralkodik. Csak egyszer látta, kevés ideig beszélhetett vele, olyan gyors volt az ismerkedés, olyan hirtelen történt az elválás, de azért elszédült az arcz ragyogásától, megrészegült a szemek sugarától s hangjának édes zenéje, még most is megcsendül, ha eszébe jut az a nap, melyen vele először beszélt.

Mennyivel bűbajosabb volna a természet pompája, mennyivel ragyogóbb a kék boltozat végtelenje, mennyivel balzsamosabb a tavasz enyhe levegője, ha együtt, egymás mellett karon fogva járnak a mezőt, a ligetet, a kastély kertjét. Milyen szép, milyen derült világ volna a szerelem világa, a házasság élet gyönyörűségével meg-aranyozva.

És másnap Hollós Feri utban volt a város felé. A befogott négy paripa csak úgy repült a könnyű kocsival, de Hollós Feri úgy érezte, hogy

az állatok lusán mozognak. Elkérte kocsisától a gyeplőt s a négy tüzes paripa közzé csördített.

— Csak közelében lehetne, — gondolta magában. Csak már magának mondhatná örökre.

Erre a gondolatra kurtábbra szorította a gyeplőt és hatalmas ostor-csattanásokkal nógatta lovait. Mikor a városba értek, hab szakadt a négy paripáról. Hollós Feri pedig rövid, de az izgalomtól lázas átlötködés után egyenesen Karesaiékhöz sietett hol az öregek kimondhatatlan sziveséggel fogadták a gazdag és elég esinos földes urat.

Katinka kisasszony is érdeklődött ugyan iránta, de mélyebb vonzalmat nem érzett s úgy találta, — miután a regény olvasásban nem volt járatlan — hogy Hollós Feriből mintája válik azon férjeknek, a kiknek szarvakat lehet és szokás is rakni. Katinka kisasszony ezt a reális gondolkozás módot nem a felsőbb leányiskolában sajátította el ugyan, de tény, hogy gondolt ilyesmire és sok olyan dolgokról már tiszta fogalommal bírt, miről a fiatal leányoknak nem illik tudomást szerezni. De a szülők beczéttetése egyetlen gyermekük iránt, vakká tette őket a hibák meglátására. Mindazon által Katinka tényleg nem volt rossz, de hajlamai erősen vonzótták az élet gyönyöre felé. Szerette a gazdagságot, a dicsőséget, a csillogást. Szerette a bált, színházat és mindazt, a mi érintkezésbe hozza a tömeggel, a hol fel lehet tűnni és magára vonni a közfigyelmet.

Hollós Feri nem tudta, nem is gondolt arra, hogy ők milyen ellentétes elemekből vannak alkotva.

(Vége következik.)

maga jussát. Az egyházi érdekek csorbítatlanok maradnak, de az államiak kielégítettek.

A harangokat félreverők hagyják abba a kongatást. A harang nem gyújtogat, hanem a tüzoltókat mobilizálja. A tűz elmult, a nyugalom lett megint urrá. A nyugtalanság kezdő oka, a híres elkeresztelési rendelet is a multaké lesz október elsejével. A mai miniszteri rendeletek egyike parentálja el. Az kavics volt, amely a lavina magjává lett. Az ártatlanok volt, amely nagy koncepcziók, nagy küzdelmek, nagy diadalok, egy nemzet nagy büszkeségének lett forrásává. A kötelességénél többet tett; távozzon a színpadról az, a kinek nincs többé dolga rajta. Az államgaranciája alatt a lelkiismereti szabadság megvédi a szülőnek is, a felekezetenek is a jogkörét.

A mai miniszteri rendeletek nem a nap eseménye, hanem esemény az új magyar történetében. Hiu reménykedések romba döntői, nagy reményességek teljességének biztosítói. Vajha abbahagynák azok a reménykedők a küzdelmüket, hadd alkotassanak tovább az új korszak reménylői.

Politikai hírek.

Sopron, július 4-én.

Gömörvármegye és a harmincz huszár ügye. Gömörvármegyében nagy mozgalmat terveznek a przemysli harmincz huszár érdekében. A vármegye közgyűlése utján felirattal akarnak az országgyűléshez fordulni, amelytől az elfogott huszár sorsa érdekében sürgős intézkedéseket kérnek. Ha a feliratot el tudják fogadtatni a közgyűlésen, körözik azt az egész országban, hogy a mozgalmat a törvényhatóságok bevonásával országossá tegyék.

Az osztrák antiszemita Magyarországgal ellen. Az osztrák rajrát tegnapi ülésén megint olyan dolgok történtek, a melyek fölött nem tudjuk nevensünk-e vagy bosszankodjunk? Tekintve azonban, hogy a nagyszerű ezirkuzi mutatványt Lueger, Fürnkranz és Purghart rendezték, legjobb, ha mi kacagásra vesszük a dolgot és átengedjük a bosszankodást azoknak, a kik a Lajtán tul is jól tudják, hogy a monarchia nélkülünk nagyon is ingadozó lesz.

A rajrát ülésében a rendelkezési alap volt tárgyaláson. Ezzel kapcsolatban a fent mondott urak olyan takarosan neki rugaszkodtak a dualizmusnak, mintha a delegáció nem is léteznék. Mikor aztán eldalolták gyalázatos nótájukat, neki iramodtak Magyarországnak. Leszidták a multban és a jelenben kormányzó liberális férfiakat. Lueger, ez a hirhedt stréber nem akart kevesebbet, mint ellenünk indítani az összes nemzetiségeket. Beszél Magyarországgal kapcsolatban, a melyeket gyalázatos rosszaknak tart, megemlékezve Wekerléről olyan módon, mint minden józan ember szokott megemlékezni a Luegerhez hasonló hóborz és eszeveszett emberről. Izgató és lázító beszéd volt ez ember beszéde, olyan, a minőért nálunk Magyarországon is elítélik az embert. És az, a ki ilyet beszél ellenünk, akarja vezetni Bécs városának ügyeit.

Plener visszalépése. Plener volt osztrák pénzügyminiszternek visszalépése a képviselőházban nagy meglepetést okozott. A beavatottak ismerték ugyan Plener szándékát és hívei mindent elkövettek, hogy erről a német-szabadelvűekre nézve rendkívül hátrányos szándékáról mondjon le, de mind hiába volt. A német balpártban ennél fogva tényleg nagy az aggodalom és Plener visszalépése, úgy látszik, csak kezdete a komolyabb elemek kiválásának a pártból. Süss, gróf Kuenburg és a párt több kiválóbb tagjának nyilatkozataiból arra lehet következtetni, hogy vissza akarnak vonulni a politikai szereplés teréről.

A Vaterland kirohanása. A Vaterland az egyházpolitikai törvények életbeléptetésére vonatkozó rendeletekkel hosszabb cikkben foglalkozik, amelyben a magyar kormány és a szabadelvű párt ellen erős támadásokat intéz és még azzal is fenyegetődik, hogy a magyar klérus ezentul is a leghatározottabban fog küzdeni az egyházpolitikai törvények ellen.

Uj angol miniszterek és államtitkárok. Akers Douglast közmunkaminiszterre, Walter Long-ot földmivélség-miniszterre nevezték ki. A kabinetben mind a kettőnek tanácskozási joga van. Írország államtitkárává Gerald Balfour (A. J. Balfour öcsese), postaminiszterre a norfolki herezeg, a titkos államtanács alelnökévé Sir John Goret, a pénzügyminisztérium parlamenti államtitkárává Sir William Walrod, a tengerészeti hivatal titkárává Ellison Mac Carthy, a tengernagyi hivatal polgári lordjává Anetin Chamberlain, belügyi államtitkárrá Jesses Collins, gyarmatügyi államtitkárrá Lord Selborne, a helyi közigazgatási hivatal parlamenti államtitkárává T. W. Russel és a hadügyminisztérium pénzügyi titkárává Powell William nevezetett ki.

Angol pártviszonyok. Lord Rosebery a nyolcvanas klubban beszédet tartott, amelyben kijelentette, hogy a politikai helyzetet az jellemzi, hogy a liberális uniónisták a konzervatív pártba fognak beleolvadni. Jövőben csak két nagy párt fog egymással szembeszállani, a tory párt és a szabadelvű párt. A liberálisoknak a választási kampagnél a főszűrt a felsőház reformjára kell helyezniök, anélkül azonban, hogy a liberális programmás pontjait figyelmen kívül hagynák.

Lahovary tábornokról. Lahovary tábornok és a román tisztek elutaztak Plevnából. Előzőleg az ottani városi tanács ebédet adott tisztelőikre. Lahovary tábornok a grivitzai kápolnában istenitiszteletet tartatott, amelyen az összes plewnai tisztek és hatóságok jelen voltak. A plewnai polgármester Károly királyhoz táviratot intézett, amelyben köszönetet mond a román nemzetnek a bolgár nép felszabadítására hozott áldozataiért. Károly király válaszában megköszönte a szívélyes fogadtatást, amelyben a román tisztek részesültek.

Vasutainkról.

Sopron, július 4.

A tengeri kigyó, mely ásitozásával már kilenc év óta untatja Sopront és a Sopron és Pozsony közt elterülő vidék falvait és városkáit, úgy látszik végkimerülésben szenved. A Pozsony-Soproni Vasut ügye utolsó stádiumába akar lépni. Teljesen megbízható forrásból tudjuk, hogy a Pozsony-Soproni vasutnak Rákostól Sopronig húzó vonalára nézve már a jövő héten lesz a pótbéjárás. A budapesti Bankegyesület által kívánt összeg jegyezve van, — a még hiányzó 13,000 forint nem képezhet többé akadályt a vasut építésének megkezdése tekintetében, vagy mondjuk úgy, hogy e hiányzó 13,000 frtot bizonyára előteremtik még. A pótbéjárás okvetlenül meg kell ejteni a Rákos-Soproni vonalra, mert a kérdéses vasut már megtörtént bejárása a vasutnak a Déli Vasut állomásába való beágazására volt tekintettel. Ez a terv azonban most véglegesen megváltozott. Rákostól (a köfőjtől) a fegyházzal szemben elterülő erdős domb alján fog a vasut Sopron felé kanyarodni, e dombtól a fegyház felé fordul, a hol megálló hely lesz; innen a nagy és a kis tómalom érintésével felemelkedik a sinterház felé, azután a téglagyárak és a Schönher-malom mellett elhaladva a Gy.-S.-E-i Vasut indóházába ágazodik be. A Szt. Mihály-kapu előtt tehát nem lesz állomás, a mit persze sajnálni kell; hogy a téglagyárak előtt lesz-e külön sín lerakva a téglagyárakba, az ez időszertint még nincs eldöntve. Ugy halljuk, hogy a két legtekintélyesebb téglagyáros (Friedrich A. és Lenk Lajos) olyan összeget ajánlottak fel, mely eddigi szállítási költségeiknek megfelelné; ez összeget azonban a tervezők nem tartják elfogadhatónak. A téglagyárosok azonban nem fognak nagyobb összeget ajánlani, hisz ez esetben nemcsak hogy nem nyernének, ellenkezőleg téglájuk drágulna.

A pozsony-soproni vasut tehát biztosítva van. Építését már szeptemberben meg is kezdik. Állomásai pedig lesznek: Rákos (köfőjtő), Medgyes, Ruszt, Okka, Fehér-Egyháza, Feketeváros, Széleskut, Sásony, Nyulás, Nezsider és Pándorf.

A kis-czell-soproni vonal ügye távolról sincs még ilyen előrehaladott stádiumban. Erre is 100,000 frtot szavazott meg Sopron városa 1895. május 30-án tartott közgyűlésében, feltétlenül kikötve, hogy a vonal Pinyén ágazódjék be a győri vasutba és hogy egyenes összeköttetése legyen Sopronnal. Sopronvármegye pedig tudvalevőleg 1000 frtot ajánl minden kilométer után minden oly vasutnak, mely a megye területén fut át. A megyének tehát egyre megy, a kis-czelli vasut Kapuváron megy-e Pándorf, vagy F.-Szt.-Miklóson át. Dr. Silberstein Kapuvárnak tervezte vonalát és pedig Beled, Kapuvár, Pozsony, Boldogasszony érintésével Pándorf. A Radó-féle terv Nemes-Magasit, Körtvélyest (Czirák gróf birtokát), Nitzkét, Répeze-Szemerét, Pusztá-Családot, F.-Szt.-Miklóst, Boldogasszonyt, Nezsider és Pándorfnál a Pozsony-Soproni Vasutba ágazódnék be.

Sopron aggodalma azonban legalább is túlzott. A dolog voltaképpen így áll. Kis-Czell-Sopron-Pozsony lesz a zónatarifa egységes alapja, az árutarifa tehát sem F.-Szt.-Miklóson, sem Sopronban nem török meg. Hogy ez a kereskedőnek milyen nagy előnyt jelent, azt a be nem avatott alig tudja elképzelni. Ez a körülmény maga a kereskedést Sopron felé fogja terelni és Sopron kereskedelmét határozottan emelni fogja. Nem áll ez a F.-Szt.-Miklós-Nezsideri vonalra nézve. Erre a vonalra a személytarifa is, az árutarifa is megtörök, tehát e kis vonalrész csak azt fogja szállítani, a mi állomásaira közvetlenül kerül. Kis-Czell felől nem fog árut kapni, de személyforgalma sem fog onnan felől táplálkozni.

A községi vasut kiépítése még csak a jövő kérdése, attól tartunk, a messze jövő kérdése. Radó-ék kiépítenék a Fehér-Egyház-Sérec-Kismartoni vasutat is, ha Kismarton és az Esterházy birtok részéről kellő támogatásban részesülnek. Eddig, mint halljuk, nem igen kecsgettek a nyugtolt remények.

Hogy röviden összegezzük az indokokat: a Pozsony-Soproni Vasut mozdonya tavasszal már füttyül; Kis-Czell-Sopron küzd Kis-Czell Kapuvárral. A többi nyugszik.

Fontos kérdés még az üzletvezetéség elhelyezése. Sopronban már is nagy az izgalom, a félelem attól, hogy Radó az üzletvezetéséget Szombathelyre viszi. A mi véleményünk e tekintetben odairányul, hogy Radó Kálmán míg Vas megye főispánja volt, kötelességszerűleg és megyéje iránti szimpátiából mindent megtehetett Szombathelyért. De ma másképpen állanak a dolgok. Radó ma független ember. Őt ma már nem a szimpátia vezeti szülőföldje iránt, hanem a célszerűség, vasutjainak helyesen felfogott érdeke. Ez pedig azt kívánja, hogy Sopronban, mint a tervezett vasutak gócpontjában legyen, illetőleg maradjon az üzletvezetéség. Hogy ezt maga Radó így akarja, arról meg vannak győződve azok, a kik ő vele érintkeztek. Így p. o. máris arra gondol, hogy Sopronban az üzletvezetéség számára szép palotát építsen. Terve pedig a következő: A Gy.-S.-E-i Vasut nyugdíjintézetének vagyona kerek számban 150,000 frt. Ez összeget Radó kölcsön akarja venni és Sopronban az üzletvezetéség számára épületet építeni. Hogy az üzletvezetéség nem is kerülhet máshová, arra azon körülmény is mutat, hogy a Gy.-S.-E-i Vasut veszi át üzemébe az új vasutakat; Radóék pedig körülbelül 5,000 kilométernyi vonalat akarnak összehozni, s mind ezeknek Sopron lesz a középpontja. Ép a napokban vették át az épülőfélben levő Győr-Veszprém-Dombóvári vasutat is.

F.

Könyöradományok a kaboldiak és felső-péterfiai számára.

Már kimutatott összeg	1623 frt 85 kr.
Hauer Antal, lisztkereskedő	5 frt 70 kr.
Összesen	1629 frt 55 kr.

További adakozásokat szívesen elfogad
A szerkesztőség és kiadóhivatal.

Napi hírek.

1895. évi július 4.

— **Tisztelettel kérjük azon előfizetőket, a kiknek előfizetésük június hó végével lejárt, hogy azt minél előbb megújítani sziveskedjenek kiadóhivatalunkban (Várkerület 121. sz.)**

Inskripció.

Sopron város közönségének multkori közgyűlésén a város képviselői nem bírtak megegyezni abban, hogy mit irjanak az új városház főkapuja alatt a falba illesztendő márvány- emléklapra. Személyek dicsőítésén kezdtek s majdnem személyeskedéssel fejezték be az erre vonatkozó tanácskozást.

Nem tudom, van-e s mi a tervük az irányadó köröknek, de ha megengedik, hogy egy kívülálló beleszóljon, a következőt proponálnám az emléklapra vésetni. Ezzel korunk is s a hely is, a hol a városháza áll, jellemezve volna.

Ime az inskripció-javaslat:

A hol az ős Róma hatalmas keze kormányzott, a német települők a népvándorlás pusztította várait romjaiból újra felépítették, ott a magyar nemzet uralmának ezredik évfordulójakor a magyar szabadság nevelte jólétben önkormányzatának emelte e házat Sopron város polgársága.

Méltóztassék hozzászólni, elfogadni vagy elvetni tetszésük szerint. Hiszem, hogy legalább szóra érdemes.

N. N.

— **Rendjelviselési engedély.** A király gyöngyösi Somogyi Ede szárnysegédének, a gróf Nádasdy-féle 9. huszárezred őrnagyának megengedte, hogy a nagyherceg-mecklenburgi Friffr-rend nagy keresztjét elfogadja és viselje.

— **Közgyűlés.** A soproni kerületi betegsegélyző pénztár f. hó 21-én délelőtt 10 órakor a festőteremben rendkívüli közgyűlést tart, melynek feladata az alapszabályok megváltoztatása. E változtatások egyik célja Ruszton, továbbá a soproni, nagymartoni és t.-pulyai járásokban a járulékoknak 2%-ról 3%-ra való felemelése, ellenben az 1 frtos beíratási díjnak eltörlése; mire a városkapitány már meg is adta az engedélyt. Ennek indoka abban keresendő, hogy a nevezett városban, illetőleg járásokban az orvosi tiszteletdíjak és fuvarok, a bizalmi férfiak províziója és a postai kiadások évenként magasabbak 2500 frttal mint Sopronban és Kis-martonban.

— **A „Férfidalkör“ bucsu estélye.** A „Férfidalkör“, a mely ez évben is annyi gyönyörűséget okozott a művészet, az ének kedvelőinek, szombaton, e hó 6-án tartja e saisonban a bucsu estélyét. Meg vagyunk győződve arról, hogy a soproni közönség, a mely eddig is megragadott minden alkalmat, hogy kifejezést adjon rokonszenvének a „Férfidalkör“ iránt, meg fogja tölteni szombaton is a győri-vasut indóházának kertjét.

— **Rendőrségünk az 1895. év első felében.** Városunk közbiztonsági viszonyaira nem éppen a legörvendetesebb fényt veti az a kis statisztika, a mely rendőrségünknek az 1895. év első felében kifejtett tevékenységet mutatja ki. E szerint január elsejétől július elsejéig 971 egyén került a rendőrség börtöneibe. A legtöbb elfogatás júniusra esik, a mikor 225-re rug az elzártak száma, míg viszont legkevesebb dolga a rendőrségnek márciusban akadt, a mikor csak 134 ember került zár alá. A büntető bíróságnak a 971 egyénből csak 38-at adott át a rendőrség.

— **Helybenhagyott zárszámadás.** A kereskedelemügyi miniszter a soproni kerületi betegsegélyző pénztárnak mult évi zárszámadásait helybenhagyta.

— **Megint a gyorsajtás.** Már többször felszólaltunk az ellen, hogy vannak, a kik számba se veszik a gyorsajtásra vonatkozó tilalmat. A mi különben nem nagy esoda. Mert ha a rendőrlények csak egy szóval se figyelmeztetik az uri ruhás gyorsajtókat, hát akkor a bakon ülő urak jól teszik, ha embert ember után gázolnak el. Tegnap este hét óra tájban is esett áldozata a hirtelen hajtásnak; az Erzsébet-utca és a Kaszinó sor sarkán kerék alá került Scharfi Gottlieb, egy 6 éves fiúcska. A bakon Dr. Vághy Béla községi bíró ült. A szerencsétlenség óriási okadalmat esdített a kaszinó felé, a mely nagy

sajnálkozással kísérte szüleikhez a kis gyermeket, a kinek Rozinger fűszerkereskedő segédje, Fürst L. nyújtotta az első segítséget. A csoportokba verődött tömeg persze erősen kommentálta a gyorsan hajtó községi bíró eljárását, a ki, látszólag nem törődve a bajjal, tovább hajtott. A kis gyermek baja eléggé aggasztó. Dr. Greilinger és dr. Poszvek nyújtották neki az első orvosi segítyt.

— **Nyári multság.** A soproni szabómunkások szakegylete vasárnap, f. é. július hó 14-én a „Magyar király“-hoz címzett szálloda kertihelyiségében díjtekézzel egybekötött nyári multságot rendez. A zenét Pápai István zenekara szolgáltatja. A díjtekézés díjai: 1-ső díj: Három darab 10 koronás. 2-ik díj: Egy ezüst óra. 3-ik díj: 10 korona ezüstben. 4-ik díj: Egy szép tajték pipa. A díjtekézés kezdete reggel 8 órakor. A nyári multság kezdete délután 3-órákor. Tánczelevení 30 kr. Belépti-díj 20 kr. Kedvezőtlen idő esetén a multság elhalasztatik.

— **A házszámozások régi mizériája . . .** Ugyan megszűnik-e most, hogy szűnőben van már az ezredik év is?! Mert ez a kötelességmulasztó hivatalnokoknak a mentsvára és a közbajokon kesergő jámbor hazafiak reménye! A milléniumra lesz palota a kunyhóból, lesz Széchenyi szobrunk, a melynek most talán még a márványa is ott fekszik valamelyik erdélyi kőbányában, — lenne törvényszéki palotánk, talán tiszta utcáink, amiken nem barangol keresztül az egész város csordája, talán a kereskedőink czégtáblái is megmagyarosodnak, — meglesz szóval minden, a miben eddig csak az optimisták bizakodnak! Azt hisszük hát, hogy nem vagyunk tulságosan vérmes reményűek, ha erre a boldog időre, a millénium esztendejére teszszük mi is azt az időt, a mikor a városunk házszámozása is egy kis megfrissülésen megy keresztül! Mert hogy nagyon nagy szüksége van rá, meggyőződhetik mindenki róla, ha az alsólőver-utczán egy kicsit szemügyre veszi a házszámokat. Nagyon paradicsomi állapot van itt, az bizonyos! Kezdhettük azon, hogy ebben az utczában két szemben álló ház viseli a 7-es számot. Hogy a házszámozás ebben az utczában arithmetikai haladvány szerint nő és fogy. S az a legfelségesebb, hogy a városi építőhivatal vezetője már évek óta lakik ebben az utczában, s ezek az apróságok mindeddig nem szurtak neki szemet! Pedig talán mégis csak az ő reszortjába tartoznék az ilyesmi?! Bizakodhatunk a jó, az áldott, a minden bajra irt hozó millénium dicsőséges esztendejében?!

— **Tüzek.** Rába-Csanak községben e hó első napján ismeretlen okból kiütött tüzeset alkalmával 5 ház leégett.

Mult hó 30-án pedig Alsó-Pulya községben 5 istálló és pajta égett le.

— **Figyelmeztetés a kivándorlóknak.** A new-yorki kereskedelmi kamara óva figyelmezteti az európai könyvivőket, kereskedősegedeket s egyéb hasonló foglalkozásban levőket, hogy ne menjenek Amerikába állást keresni, mert e foglalkozási ágakból jelenleg százezer ember van állás nélkül az Egyesült-Államokban s nincs is kilátás arra, hogy ez az állapot a legközelebbi jövőben javulna.

— **Eltűnt.** Schinagl József, helybeli 39 éves, nős cipészmasternek e hó elseje óta nyoma veszett. Az eltűntet, aki magas termetű, szőke ember volt, a rendőrség körözi.

— **Szerencsétlenség.** Nagy szerencsétlenség történt — mint levelezőnk írja — Perványon. Pár nap előtt Mesztrovics Ferencz kőművest, ki Márk Ferencz perványi lakosnál dolgozott, agyonzúzta a leomló fal. A szerencsétlenség okát a vizsgálat fogja megállapítani.

— **Sertésvész a megyében.** Az a pusztító állapotbetegség, a mely az országban s fővárosban a gazdáknak eddig is már annyi gondot és veszteséget okozott, megyénkben is mindinkább terjed. Így Pecsényédről és Mihályiból írják nekünk, hogy a sertéskolera kiütését hivata-

losan konstatálták. Nekünk, a kik már több ízben figyelmeztettük az illetékes köröket az óvintézkedések foganatosítására, újból kötelességünk föl hívni megyei közigazgatásunk figyelmét, ne halassza ezt a következményeiben a megye gazdaközönségének anyagi viszonyaira annyira kiható bajnak az orvoslását addig, a mikor már késő lesz, léptesse életbe sürgősen a legszigorubb rendszabályokat. Hisz csak egy kis óvatosság, erélyes fellépés, s a megye gazdaközönsége ezekre menő kárának vesszük elejét!

Táviratok.

Stefánia trónörökösné Regensburgban.

Bécs, július 4. Stefánia özvegy trónörökösné ma Regensburgba utazott Thurn-Taxis herceg családjának látogatására. Innét régóta tervezett utját fogja Angliába megtenni.

Az osztrák képviselőházból.

Bécs, július 4. A képviselőház ma folytatta a budget tárgyalását.

Vasuti szerencsétlenség.

Bécs, július 4. Eichgraben és Anzbach közt ma a bécsi személyvonat összeütközött egy tehervonattal. Az összeütközésnek emberi élet nem esett áldozatul. Az utasok teljesen sértetlenül kerültek ki az összeütközésből, a vonat személyzetéből is csak ketten szenvedtek könnyű sérüléseket. A tehervonat több kocsija darabokra zúzódott.

Léghajó felrobbanás.

Berlin, július 4. A léghajókkal végzett katonai gyakorlatoknál az egyik explodált és öt utászigen súlyosan megsebesült.

Kormányválság Szerbiában.

Belgrád, július 4. Megbízható forrásból jelenthetem, hogy Chrisztics miniszteriuma benyújtotta a királynak lemondását.

A király a legkülönbélebb politikai árnyalathoz tartozó férfiakat hívatta magához, hogy velök az új kabinet megalakítása ügyében értekezzenek. Alaposnak látszik az a hír, miszerint Szunics György, a Bécsben székelő szerb követ Belgrádba hivatott, hogy segítségével egy radikális-koalíciós miniszterium szerveztessék.

Kinai kölcsön.

London, július 4. Nagyban folynak az alkudozások egy kinai kölcsön megkötésére, a kinaiak 3—3¼% felpénzt ígérnek.

Budapest, júl. 4. (G a b o n a t ö z s d e.) A tőzsde lanyha irányu tartós. A buzaajánlat jó, de a vételkedv igen tartózkodó. A malmok alig vásárolnak valami keveset. A buzabehozatal mindössze csak 18,000 métermázsra. A buza ára 5—7½ krajczárral hanyatlott.

A többi árukban alig volt üzlet és ezek ára alig változott.

Buza ősze	6.80—82
Buza május-juniusra	7.15—17
Rozs ősze	5.69—71
Tengeri május-juniusra	5.08—10
Tengeri július-augusztusra	5.95—97
Zab ősze	5.70—72
Káposzta repeze aug.—szeptemberre	9.70—80

Idő: szép!

Vegyesek.

(Pakolópapir-cenzura.) Berlinben a szindarabokat üldözi a rendőrség, Péterváron még a pakolópapirt is megrostálja. A pétervári rendőrkapitány nemrég eltiltotta, hogy csomagolásra használják föl az olyan illusztrált lapokat, melyek a császári család tagjainak vagy egyéb magas állásu egyházi vagy világi személyeknek arcképeit hozzák. Mit fog ezért kapni a tulbuzgó kapitány a czártól, ordót vagy számfűlet?

(Bicikliista esküvő.) Epsomban, mint Londonból írják, néhány nap előtt oly esküvő volt, melyre a násznép vasparipákon érkezett. A menyasszony és a vőlegény oly egyforma sportruhát viselt, hogy a hivatalnok, aki őket összeadta, ezt a kérdést intézte hozzájuk:

— Bocsánat, uraim, melyik önök közül a menyasszony?

Törvénykezés.

A kir. törvényszék polgári felelkezési tanácsa 1895. évi július hó 2. napján szóbeli tárgyalás után a következő ügyeket intézte el:

1. Franckl Sándor felperesnek, Zellhofer Károly alperes ellen a csornai kir. járásbíró előtt 332 fjt 73 kr. és jár. iránt lefolytatott sommás perét, melyben a törvényszék az első bíróság ítéletét helybenhagyta.

Az ügyet Kolos Jenő kir. tvszéki bíró adta elő.

2. Lendawitz Jánosné felperesnek Lendawitz János alperes ellen lakás és tartásdíj iránt lefolytatott sommás perét, melyben a törvényszék szakértők meghallgatását rendelte el.

Az ügyet Kolos Jenő kir. tvszéki bíró adta elő.

3. Breyer Miksáné felperesnek Labdy és Herz cég alperes ellen a soproni kir. járásbíró előtt igény megállapítása iránt lefolytatott sommás perét, melyben a törvényszék az első bíróság ítéletét megváltoztatta.

Az ügyet Kolos Jenő kir. tvszéki bíró adta elő.

Nyilvános előadásra került:

Trenovátz János felperesnek Grieszl Flórián s neje alperesek ellen a felső-pulyai kir. járásbírósnál 340 fjt és jár. iránt lefolyt sommás

perre melyben a kir. törvényszék az első bíróság végzését helybenhagyta.

Az ügyet Kolos Jenő kir. tvszéki bíró adta elő.

Irodalom és művészet.

A szürke ruhás hölgy. Ohnet György a legkedveltebb francia regényíró szenzációs sikerű legújabb regényét közli június végétől kezdve a „Pesti Hirlap”, mely megszerezte annak egyedüli kiadási jogát magyar nyelven. Ugyancsak a most kezdődő új félévben folytatja Jókai Mór nyolcz külön novellából álló „De kár megvénülni” című regényét, melyből már hat novella jelent meg. Mikszáth Kálmán pedig hosszabb elbeszélést írt a „Pesti Hirlap” regényesarnoka számára, mely a közlötök szerint kétség-telenül a legérdekesebbnek ígérkezik valamennyi lap között a jövő félévre. Egyedül áll a „Pesti Hirlap” a magyar lapok közt az olvasóinak nyújtott külön kedvezmények tekintetében is. Azonkívül, hogy már évek óta teljesen díjtalanul nagy képes naptárt küld minden előfizetőjének karácsonyi ajándékkul: július hótól kezdve minden hónap elsején esinos naptól mellékel előfizetői számára, egy óra szóló naptárral és a hó minden napjára külön följegyzési lappal, amely hasznos kis napló — kivált a vidéki előfizetőknek — bizonyára kellemes meglepetést fog okozni. Ha meggondoljuk, hogy a „Pesti Hirlap” egész éven át napról-napra legbővebb tartalommal jelenik meg (egyetlen más lap sem ad naponta 18—20—24 és vasárnap állandóan 32 oldalt), úgy igazán bámulnunk kell, miképp lehet — valóban minden versenyen felül — ennyit adni havi 1 fjt 20 kr. és negyedévi 3 fjt 50 kr. előfizetési pénzért. Van a „Pesti Hirlap”-nak gyönyörű kiállítású és (Magyarországon egyedül) hetenkint megjelenő divatlapja is, a Párisi divat (pompás színes képekkel és külön regénymelléklettel), mely a Pesti Hirlappal

együtt járva csak 1 fjtba kerül, vagyis „Pesti Hirlap” és Párisi Divatj. — szeptemberre 4 fjt 50 kr. Mutatványszámokat mindegyik lapból szívesen küld a kiadóhivatal (Budapest, V., váci-kört 78.)

Vasuti forgalom.

Győr-sopron-ebenfurti vasut.

Indulás Bécs-felé: 5.40 reggel, 9.44 délelőtt, 3.15 délután, 6.45 este.

Indulás Győr-felé: 6.00 reggel, 2.08 délután, 6.56 este.

Érkezés Bécsből: 9.18 délelőtt, 1.58 délután, 6.22 este, 9.51 este.

Érkezés Győrből: 9.21 délelőtt, 3.04 délután, 8.25 este.

Déli vasut.

Indulás Bécs-felé: 6.00 reggel, 7.23 reggel, 10.55 délelőtt, 2.20 délután, 6.18 este.

Érkezés Bécsből: 7.08 reggel, 9.18 délelőtt, 4.20 délután, 7.49 este, 10.43 este, 1.37 éjjel.

Indulás Szombathely-felé: 9.28 délelőtt, 4.37 délután, 7.55 este, 10.55 este.

Érkezés Szombathelyről: 5.47 reggel, 7.18 reggel, 10.40 délelőtt, 6.08 este.

Távirati értesítés a tőzsdéről.

Bécs, július 4.

Egységes járadék	101.27	Magyar hitelbank	492.25
Magy. arany-kor.-jár.	123.59	Länderbank	283.50
4% magyar kor.-jár.	99.87	Unionbank	353.75
Magy. földteherm.-köt.	99.—	Államvasut	441.75
Anglo-bank	175.25	Délvasut-részvény	113.37
Osztr. bank-egyesület	169.10	Napoleonkor.	9.62
Osztrák hitelbank	408.50	Márka	59.27.

A magyar rész felelős szerkesztője:

Koór József.

Kiadó-tulajdonos: Romwalter K. és fia.

Szépírási tanfolyam.

Ezennel van szerencsém a nagyérdemű közönségnek tudomására hozni, miszerint ezen ideai szünidő alatt Sopronban szépírási tanfolyamot nyitok, mely tanfolyamban felnőttek és tanulók egyaránt vehetnek részt és bármily rossz írással bírók is szép és folyékony írást sajátíthatnak el, mire a tavalyi szünidő alatt Győrtől a felnőttek és tanulók számára tartott szépírási tanfolyamban elért és hátulsó-kapu 3. sz. alatt kiállított eredmények szolgálnak bizonyítékkul.

Ezen tanfolyamot minden egyes résztvevő akármelyik napon megkezdheti. Hölgyek számára külön tanfolyamot nyitok. Érkezési órák: Július hó 6-ától a lakásomban 10—12-ig és 3—5-ig.

A rendszeres oktatás pedig július hó 8-án veszi kezdetét.

Lakás: Hátulsó-kapu 2. sz., I. emelet.

Alázatos szolgálója

Adler Jakab,

a primáriskola rendes, a polg. és keresk. iskola szépírótanítója Pozsonyban.

497

Schön- und Schnellschreibe-Curs.

Ich erlaube mir den p. t. Herrschaften u. Eltern zur gefälligen Anzeige zu bringen, dass ich in den diesjährigen Ferien in Oedenburg einen Schönschreibe-Curs eröffne.

Durch meine 25-jährige bewährte Methode bin ich in der Lage jedem noch so schlecht Schreibenden eine schöne u. geläufige Schrift beizubringen, wie dies aus den ausgestellten Probeschriften (Hinteres Thor Nr. 2) der vorjährigen Schüler in Raab ersichtlich ist.

Der Curs beginnt am 8 Juli, die Einschreibung zu demselben am 6. und 7. Juli von 10—12 und 3—5 Uhr.

Wohnung: Hinteres-Thor 2, I. St.

Hochachtungsvoll

J. Adler,

ord. Lehrer der Primärschule und Schönschreibe-Lehrer an der Bürger- und Handelsschule in Pressburg.

AUTOGRAFIA.

ALAPITTATOTT 1850.

TÁVBESZÉLŐ 25. SZ.

Műintézet

Könyomda.

Grafikai intézet

sokszorosító műipar minden ágaira és nemeire.

Romwalter K. és Fia Sopronban.

Könyv- és disz-műnyomás mindenféle kivitelben.

Hirlap- s naptár-kiadóhivatal.

VILLANYOS VILÁGÍTÁS.

* ERŐHAJTÁSSAL. *

Könyvnyomda

Könyvkötészet

TÖMÖNTŐDE.